

prevelika. Zid je začel pokati in se izbočil na vse strani. Nevarnost je bila vedno večja, da se nekoč lahko nanagloma vse zruši in podere na kup. V skrbéh, da se ne bi pripetila nesreča, želeli so župniki zgraditi novo cerkev in staro podreti. Res so tudi že pripravljali tvarino za to zgradbo, a poguma niso imeli. Šele l. 1863. se je dela resno lotil in veliko zgradbo tudi dovršil starološki dekan, pozneje kanonik ljubljanski, vstrajni, jekleni mož, r. gosp. Frančišek Kramer.

b) *Nova cerkev.* Zanimivo bi se dalo pripovedovati, kako je zidal umni dekan novo

cerkev. Toda ker je to že opisano dovolj, omenjam samo, da so postavili dné 28. rožnika leta 1863. vogelni kamen; na rožnivenško nedeljo l. 1865. so jo posvetili z veliko slovesnostjo.

V katerem zlogu pa je zgrajena nova starološka župna cerkev? Mnogi sodijo po zunanjem pogledu. Cerkev ima dve zakristiji, kakor tudi srednji dve kapeli nekoliko ven pomaknjeni tako, da je zunanje lice¹⁾ podobno grškemu križu z dvema počeznima tramovoma. Kupola na sredi strehe in več malih stolpičev vrh vogalov nam svedočijo — pravijo —, da je cerkev

Pantheon v Rimu.

zidana v bizantinskem zlogu. A to ni res; če ima cerkev le nekatere dele posnete po tem ali onem zlogu, ne sme se po tem soditi vsa stavba.

Glavni znak bizantinskega zloga je natančna centralizacija, katere pa pri naši cerkvi ne opazamo. Oglejmo si tloris cerkve! Ta nam kaže podobo čolna, ki je na sredi nekoliko bolj izbočen, ne pa podobo grškega križa. Kupole so pa delali tudi Rimci pri svojih za bogočastje odmenjenih stavbah. Najlože rečemo, da je cerkev zidana v renesanškem zlogu. Dolga, na vrhu polukrožna okna, raznovrstne oblike in okraski zunaj in znotraj, jajčasta kupola z „laterno“,

svetla notranjščina, kapelice, posebno krajne v vdolbinah, podolgovata ladija in še marsikaj drugega nam priča renesanški zlog.

Notranjščina cerkve je prav prijazna. Ker je bila skoraj nekoliko presvetla izprva, zato so dali napraviti v srednjih kapelah slikana okna. V steklo užgane barve nam kažejo osebno velikost Izveličarja, sv. Jožefa in angela variha na moški strani in brezmadežno spočetje Marije Device v sredi dveh kerubov, podajajočih ji krono in lilijo, na ženski strani. Po stenah so v posebnih vdolbinah razpostavljene po šest čevljev

¹⁾ Glej sliko na str. 215.